

pietersma & spoelstra
omgevingsadviseurs

**Ruimtelijke onderbouwing
Bierumerweg 4 Holwierde
(uitbreiding paardenstal)
Gemeente Delfzijl**

Bezoekadres:
De Sânnen 28
9289 HK Drogeham
Postbus 31
9289 ZH Drogeham
T (0512) 36 99 00
F (0512) 36 99 01
E info@psrom.nl

pietersma & spoelstra
omgevingsadviseurs

INHOUDSOPGAVE		pagina
1.	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding voor het plan	5
1.2	Projectgebied	5
1.3	Leeswijzer	6
2.	PROJECTBESCHRIJVING	7
2.1	Huidige erfsituatie	7
2.2	Toekomstige situatie	9
3.	BELEID	11
3.1	Rijksbeleid	11
3.2	Provinciaal beleid	11
3.3	Gemeentelijk beleid	12
4.	OMGEVINGSASPECTEN	13
4.1	Milieuzonering	13
4.2	Geluid	13
4.3	Geur	14
4.4	Vermesting en verzuring (ammoniak)	14
4.5	Luchtkwaliteit	14
4.6	Externe veiligheid	15
4.7	Bodem	16
4.8	Ecologie	16
4.9	Archeologie	18
4.10	Water	18
4.11	Landschappelijke inpassing	21
4.12	Kabels en leidingen	22
4.13	Conclusie	22

5.	UITVOERBAARHEID	23
5.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	23
5.2	Economische uitvoerbaarheid	23

BIJLAGE 1 Quicksan flora- en fauna

BIJLAGE 2 Bevindingen archeologie

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding voor het plan

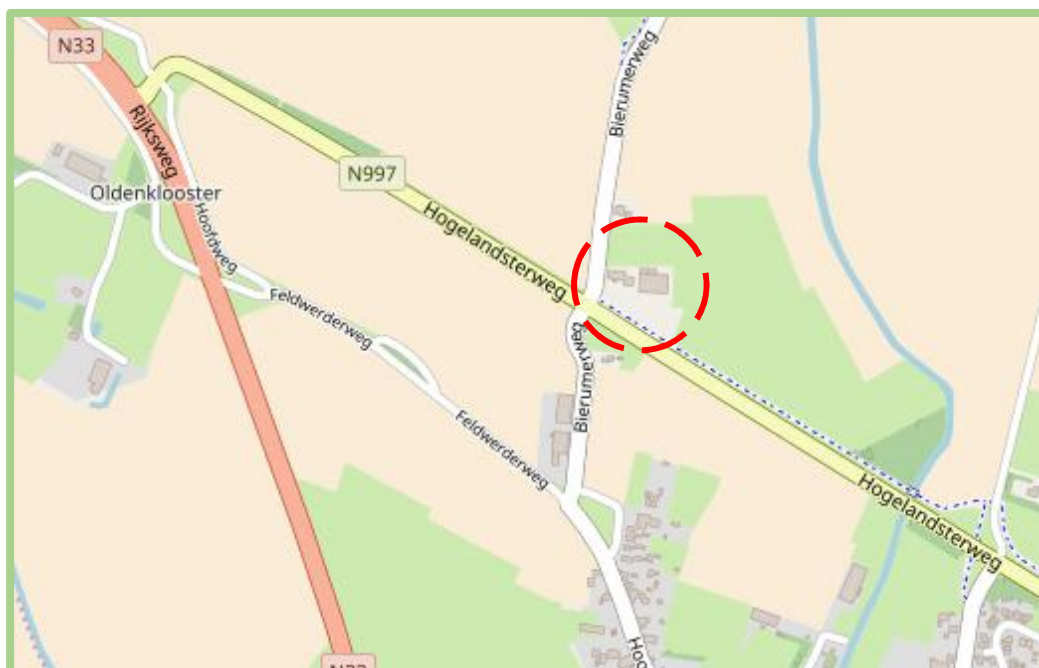
Op het perceel Bierumerweg 4 te Holwierde is een paardenhouderij gevestigd. Het betreft een trainings- en handelsstal voor de springruiterij. Het bedrijf is gevestigd in de oorspronkelijke boerderij die op het perceel aanwezig is en de daar achter gelegen rijhal met paardenboxen. De ondernemer heeft het voornemen om de bestaande stal uit te breiden.

Voor de voorgenomen uitbreiding is een aanvraag omgevingsvergunning aangevraagd. Het bouwplan is echter in strijd met het ter plaatse vigerende bestemmingsplan Buitengebied-Noord van de gemeente Delfzijl. De uitbreiding van de stal is buiten het agrarisch bouwvlak geprojecteerd. Om die reden zal de gevraagde omgevingsvergunning voor de gewenste uitbreiding enkel kunnen worden verleend met toepassing van een zogenaamde buitenplanse afwijkingsprocedure. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Delfzijl heeft zich in beginsel bereid verklaard planologische medewerking te verlenen aan het bouwplan.

In het kader van de vergunningprocedure zal de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het bouwplan moeten worden aangetoond. De voorliggende ruimtelijke onderbouwing beoogt daarin te voorzien.

1.2 Projectgebied

Zoals uit het bovenstaande duidelijk is geworden omvat het projectgebied het onderhavige agrarische bedrijfsperceel. Het projectgebied is indicatief weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: ligging van het projectgebied

1. 3. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van deze notitie wordt het project nader beschreven. Daarbij komt de huidige situatie aan bod en wordt vervolgens ingegaan op de toekomstige situatie. In hoofdstuk 3 wordt het beleidskader geschetst dat relevant is voor het project. Daarbij wordt ingegaan op het provinciaal en gemeentelijk beleid. Onderwerp van hoofdstuk 4 zijn de omgevingsaspecten waaraan de nieuwe ontwikkeling wordt getoetst. Hoofdstuk 5 beschrijft de uitvoerbaarheid van het project.

2. PROJECTBESCHRIJVING

2.1 Huidige erfsituatie

De bedrijf is gelegen aan de Bierumerweg 4 te Holwierde. Het perceel is gelegen op de kruising van de Hogelandsterweg (N997 Delfzijl-Eemshaven) en de Bierumerweg, aan de noordzijde van de provinciale weg. Aan de zuidzijde van de weg is het dorp Holwierde gelegen.

Het perceel maakt deel uit van het wierdenlandschap, gevormd door wierden en maren. Dit type landschap heeft een open karakter waarin puntvormige verdichtingen voorkomen. Deze verdichtingen bestaan uit kleine wierdedorpen met dichte beplanting en verspreide boerderijen met erfbeplanting. De bebouwing in de omgeving bestaat nagenoeg geheel uit agrarische bedrijfsbebouwing, veelal van melkveehouderijen en akkerbouwbedrijven. Ten zuiden van het projectgebied ligt – op een afstand van ca. 500 meter – het dorp Holwierde.

Op het bedrijfsperceel is een trainings- en handelstal voor springpaarden gevestigd. De bebouwing op het perceel bestaat uit de oorspronkelijke boerderij, stalruimte, een rijhal en een stapmolen. Daarnaast is een open rijbak met hindernissenbaan aanwezig.

Figuur 2: vooraanzicht van de boerderij

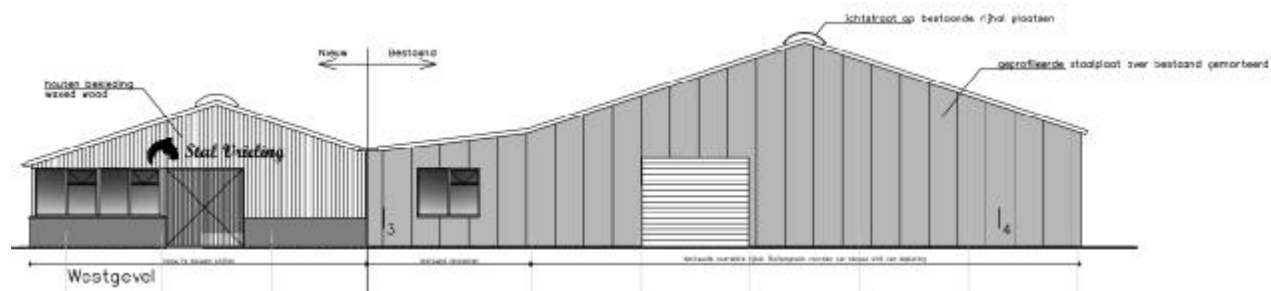
Figuur 3: zicht vanaf de N997

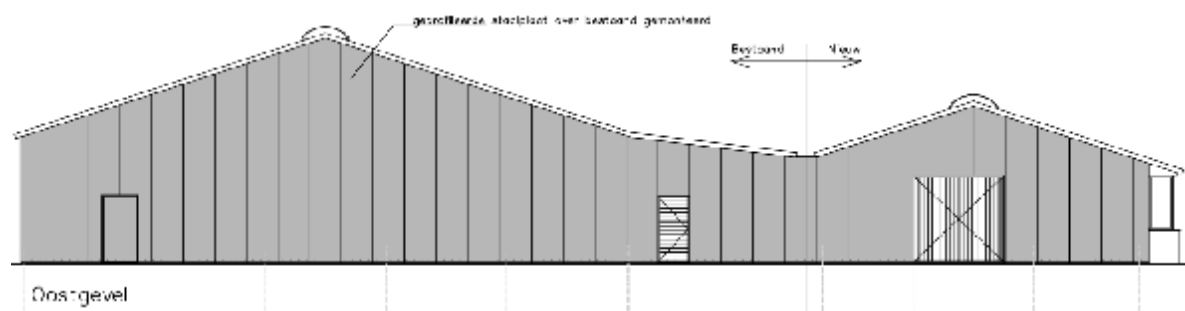
Figuur 4: zicht op de noordzijde van het perceel

2.2 Toekomstige situatie

De initiatiefnemer heeft het plan om de bestaande rijhal uit te breiden met een paardenstal. Deze uitbreiding zal aan de noordzijde van de rijhal worden gerealiseerd. In de bestaande situatie is hier stalruimte aanwezig, die zal worden afgebroken. In de figuren 5 t/m7 zijn de geveelaanzichten en de plattegrond van het bouwplan opgenomen. In het nieuwe staldeel zullen 14 paardenboxen, twee zadelkamers en een kantine c.q. kantoorruimte worden gerealiseerd.

Figuur 5: aanzicht westgevel

Figuur 6: aanzicht oostgevel

3. BELEID

3.1 Rijksbeleid

Het beleid van het rijk op de ruimtelijke ontwikkeling en mobiliteit van Nederland tot 2040 is neergelegd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Voor deze belangen acht het Rijk zich verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 13 belangen hebben de centrale overheden beleidsvrijheid. Buiten deze 13 nationale belangen hebben de decentrale overheden beleidsvrijheid. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) vormt het juridisch kader om het rijksbeleid te boren.

Het rijk kiest drie doelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

1. Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur;
2. Het verbeteren en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
3. Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

De 13 nationale belangen waarvoor het rijk zich verantwoordelijk acht, vloeien voort uit de hier voor genoemde 3 doelen. Deze belangen zijn gelijkwaardig aan elkaar en beïnvloeden elkaar onderling. In het SVIR is een eerste integrale afweging van deze belangen gemaakt. De benoemde rijksbelangen hebben geen betrekking op de ontwikkelingen die binnen het onderhavige projectgebied zijn voorgenomen.

3.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal omgevingsbeleid van de provincie Groningen is neergelegd in de Provinciale Omgevingsvisie 2016-2020. Hierin staat het provinciale omgevingsbeleid rondom milieu, verkeer en vervoer, water en ruimtelijke ordening. Dit beleid heeft zijn juridische vertaling gekregen in de provinciale omgevingsverordening Groningen (vastgesteld op 15.11.2017). In deze verordening zijn regels gesteld waarmee bij het vaststellen van ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden.

Paardenhouderijen

De verordening bepaalt dat een uitbreiding van een agrarisch bouwperceel tot een maximale oppervlakte van 2 ha kan plaatsvinden. Bij een dergelijke uitbreiding moet de maatwerkmethode worden toegepast en zal een erfinrichtingsplan moeten worden opgesteld.

Het onderhavige initiatief betreft een verschuiving van het bouwvlak en ziet niet op uitbreiding ervan.

Desalniettemin is ten behoeve van de landschappelijke inpassing van de bouw van een nieuwe stal die met de bouwvlakverschuiving gemoeid is de maatwerkmethode toegepast en is in dat kader een erfinrichtingsplan opgesteld. In paragraaf 4.11 wordt hier nader op ingegaan.

3.3 Gemeentelijk beleid

Bestemmingsplan Buitengebied - Noord

Het vigerende ruimtelijke beleid voor het plangebied is neergelegd in het bestemmingsplan "Buitengebied-Noord", vastgesteld op 19 december 2013. De gronden zijn voorzien van de bestemming "Agrarisch – Wierdenlandschap 1" en hebben een aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch -bouwperceel agrarisch grondgebonden bedrijf'. Op grond van deze bestemming zijn de gronden bestemd voor de uitoefening van een grondgebonden agrarisch bedrijf. Daarnaast zijn de gronden – in ondergeschikte zin – mede bestemd voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijke, bodemkundige, archeologische, landschapsecologische, hydrologische en/of natuurwetenschappelijke waarden, kleinschalige landschapselementen en de kwelzone, alsmede het primair oppervlaktewater van het wierdenlandschap.

De gronden zijn tevens voorzien van een dubbelbestemming "Waarde – Archeologie 4" en daarmee mede bestemd voor het behoud van archeologische (verwachtingswaarden). Het oprichten van bouwwerken waarbij de bodem dieper dan 0,45 meter (beneden maaiveld) wordt geroerd is – op enkele uitzonderingen na - niet toegestaan. Via een omgevingsvergunning kan van dit verbod worden afgeweken, mits door middel van archeologisch onderzoek is aangetoond dat er geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn of dat deze niet onevenredig worden geschaad door de betreffende bouwactiviteiten.

De agrarische bedrijfsbebouwing moet binnen het op de verbeelding aangeduide bouwvlak worden gerealiseerd. De voorgenomen uitbreiding aan bebouwing overschrijdt de noordelijke grens van het agrarisch bouwvlak en is op dit punt in strijd met het bestemmingsplan. Het plan bevat geen binnenplanse afwijkings- of wijzigingsbevoegdheden om deze strijdigheid op te heffen.

Ook in de bestaande bebouwingssituatie is reeds sprake van een overschrijding van de bouwvlakgrens. De bestaande bebouwing aan de uiterste noordzijde, die aan de bestaande rijhal grenst, zal worden afgebroken. De nieuw te bouwen stalruimte zal met 5,5 tot 8,5 meter buiten de noordelijke bouwvlakgrens steken.

4. OMGEVINGSASPECTEN

De voorgenomen bedrijfsuitbreiding kan mogelijk effecten op de omgeving van het projectgebied hebben. Daarbij valt te denken aan aspecten als hinder die mogelijk van het bedrijf uitgaat, bijvoorbeeld in de vorm van geluid, geur en stof, beschermde plan- en diersoorten, alsmede archeologische waarden die binnen het plangebied voorkomen, e.d. Voor vele van dergelijke aspecten zijn wettelijke regels en/of normen vastgelegd. In het onderstaande zal nader worden ingegaan op die omgevingsaspecten die relevant kunnen zijn voor het onderhavige project.

4.1 Milieuzonering

Ter bescherming van de leefkwaliteit is het aanbrengen van een ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende en milieugevoelige functies noodzakelijk. Om die reden moet worden onderzocht of in de directe omgeving van het perceel milieugevoelige functies aanwezig zijn en in welke mate de bedrijfsactiviteiten, die vanuit het projectgebied worden uitgeoefend, hinderlijk zijn voor deze (gevoelige) functies.

In de VNG-brochure "Bedrijven en milieuzonering" zijn de meest voorkomende vormen van bedrijvigheid beoordeeld op grond van hun hinderlijkheid en aan de hand daarvan verdeeld in een zestal milieucategorieën. Op grond van de mate van milieuhinderlijkheid wordt geadviseerd een bepaalde afstand ten opzichte van gevoelige functies aan te houden, zoals woningen, scholen, e.d. Deze afstandnormen zijn indicatief van aard.

Voor paardenhouderijen wordt in de betreffende brochure een indicatieve afstand van maximaal 50 meter genoemd. Deze afstand heeft te maken met de geur die van dergelijke bedrijven afkomstig is. De dichtstbijzijnde woning van derden is Bierumerweg 2. Voor paardenhouderijen wordt in de betreffende brochure een indicatieve afstand van maximaal 50 meter genoemd. Deze afstand heeft te maken met de geur die van dergelijke bedrijven afkomstig is. De dichtstbijzijnde woning van derden is Bierumerweg 2. Deze woning ligt op ca. 100 meter ten opzichte van de zuidelijke gevel van de rijhal. Aan de geïndiceerde afstand van 50 meter kan ruimschoots worden voldaan.

4.2 Geluid

De uitbreiding van stalruimte zal niet gepaard gaan met een toename van het aantal paarden dat binnen het bedrijf wordt gehouden. Dat betekent dat het aantal verkeersbewegingen van en naar de inrichting niet wijzigt als gevolg van het project.

De nieuwe stalruimte zelf heeft geen noemenswaardig geluiduitstraling. Binnen de stal zijn geen relevante geluidbronnen aanwezig. De bedrijfsvoering wijzigt niet als gevolg van het realiseren van de nieuwe stalruimte waardoor de geluidssituatie binnen de inrichting ongewijzigd blijft.

4.3 Geur

Een veehouderij kan geurhinder veroorzaken voor woningen en andere geurgevoelige objecten in de directe omgeving van het bedrijf. Binnen de paardenhouderij vormen de stallen waarin de paarden worden gehouden de belangrijkste geurbron.

De paardenhouderij valt onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit milieubeheer (hierna: Activiteitenbesluit. Ingevolge artikel 3.117, eerste lid, van het Activiteitenbesluit mag buiten de bebouwde kom de afstand tussen enig dierenverblijf en geurgevoelige objecten niet minder bedragen dan 50 meter. Volgens het Activiteitenbesluit geldt daarnaast een minimaal in acht te nemen afstand tussen de dichtstbijzijnde gevel van een stal waarin dieren worden gehouden en de gevel van het dichtstbijzijnde voor stank gevoelige object. Buiten de bebouwde kom is deze minimale afstand 25 meter. Het projectgebied is in het buitengebied, buiten de bebouwde kom gelegen. De dichtstbijzijnde woning van derden wordt gevormd door Bierumerweg 2, die op een afstand van ca. 100 meter ligt. Aan voornoemde afstandseisen wordt dus ruimschoots voldaan.

4.4 Vermesting en verzuring (ammoniak)

Het activiteitenbesluit stelt eveneens regels in verband met de emissie van ammoniak die vrijkomt uit dierenverblijven in relatie tot voor ammoniak kwetsbare gebieden (artikel 3.114). Doel van deze regeling is kwetsbare gebieden te beschermen tegen de nadelige gevolgen van de uitstoot van ammoniak uit veehouderijen die in en nabij dergelijke kwetsbare gebieden zijn gelegen. Het gaat daarbij om verzuringsgevoelige gebieden die zijn gelegen binnen het Natuur Netwerk Nederland (NNN). De oprichting van nieuwe veehouderijen en uitbreiding van bestaande veehouderijen is op grond van de wet niet toegelaten binnen kwetsbare gebieden en een zone van 250 meter daar omheen. De locatie voor de nieuwe paardenstal ligt niet binnen een dergelijk voor verzuringsgevoelig gebied of in een zone om een dergelijk gebied.

4.5 Luchtkwaliteit

In de Wet luchtkwaliteit (2007) zijn normen opgenomen voor de kwaliteit van de buitenlucht. Deze normen hebben betrekking op de concentraties in de buitenlucht van een aantal luchtverontreinigende stoffen. Het betreft de stoffen zwaveldioxide, stikstofdioxide, stikstofdioxide, fijnstof (PM10 en PM2,5), lood, koolmonoxide en benzeen. Deze wetgeving vloeit voort uit normen voor luchtkwaliteit die door de Europese Unie zijn gesteld.

Om aan deze Europese normen te voldoen zijn in Nederland extra maatregelen nodig, met name voor fijnstof (PM10) en stikstofdioxide (NO₂). De Nederlandse overheid heeft hiervoor het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) opgesteld. Projecten die van dit NSL-deel uit maken hoeven niet afzonderlijk aan de wettelijke normen te worden getoetst. De uitbreiding van agrarische bedrijfsbebouwing vormt geen NSL-project, zodat een afzonderlijke toetsing aan de Wet luchtkwaliteit vereist is.

Bij het opstellen van ruimtelijke plannen die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit moet worden aangetoond dat bij de uitvoering van dat plan:

- de wettelijke grenswaarden voor de genoemde stoffen niet worden overschreden, dan wel
- bij een beperkte toename van de concentratie van één of meer van de genoemde stoffen door een met het project samenhangende maatregel/effect de luchtkwaliteit per saldo verbetert, dan wel
- het project *niet in betekenende mate* bijdraagt aan de concentratie van een stof waarvoor een grenswaarde is opgenomen.

Het betreft in deze gevallen projecten die geen deel uitmaken van het Nationaal Samenwerkingsprogramma ter bevordering van de luchtkwaliteit in Nederland. Aangetoond zal moeten worden dat de uitbreiding van de paardenstal geen gevolgen heeft voor de luchtkwaliteit in en rondom het projectgebied en of als gevolg daarvan een overschrijding van de in de wet opgenomen grenswaarden plaatsvindt. Gezien de actuele situatie in Nederland, is met name de beoordeling van fijnstof (PM10) en stikstofdioxide (NO2) van belang. De overige in de wet genoemde stoffen zijn in verband met aard van de activiteiten niet relevant.

Fijn stofemissie vanuit de stallen en vanwege verkeersbewegingen

De bijdragen vanwege de paardenhouderij aan concentraties fijnstof en stikstofdioxide ontstaan enerzijds door emissie van fijnstof vanuit de stallen. Om te kunnen bepalen of deze uitstoot van luchtverontreinigende stoffen in betekenende mate zal bijdragen aan de concentraties van fijnstof en stikstofdioxide wordt normaliter een berekening gemaakt van het fijnstof dat uit de nieuwe stal zal vrijkomen met behulp van het rekenmodel ISL3a.

Nu het aantal paarden dat binnen de inrichting wordt gehouden met de realisering van nieuwe stalruimte niet zal toenemen, zal er geen extra fijnstofemissie vanuit de stalruimte optreden in vergelijking met de bestaande situatie.

Dit geldt eveneens voor de verkeersbewegingen die van en naar en binnen de inrichting aanwezig zijn. Ook deze blijven onveranderd ten opzichte van de bestaande situatie.

Tenslotte kan nog worden vermeld dat het achtergrondniveau voor PM₁₀ in dit gedeelte van Nederland ver beneden de wettelijke grenswaarde ligt.

4.6 Externe veiligheid

Ter voorkoming van onveilige situaties is regelgeving vastgelegd met als doel om zowel individuele personen als groepen mensen een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Dergelijke ongevallen kunnen ontstaan doordat binnen bedrijven wordt gewerkt met gevaarlijke stoffen, maar ook het transport van gevaarlijke stoffen brengt risico's met zich mee. Tenslotte kunnen ook buisleidingen voor transport

van gevaarlijke stoffen in dit verband risicovol zijn. De risico's worden bepaald aan de hand van het zogenaamde plaatsgebonden risico (voor individuen) en het groepsrisico (voor groepen mensen). Voor deze drie situaties is verschillende wet- en regelgeving van toepassing, waarop onderstaand zal worden ingegaan.

Externe veiligheid inrichtingen

Op grond van het Besluit externe veiligheid Inrichtingen (Bevi) moet afstand worden aangehouden tussen risicovolle en risicogevoelige functies. Risicovolle functies betreffen hoofdzakelijk bedrijven die met gevaarlijke stoffen werken, welke veiligheidsrisico's opleveren voor hun directe omgeving. Het onderhavige bedrijf vormt geen inrichting die onder de werkingssfeer van het Bevi valt. In de omgeving van het bedrijf doen zich geen risicovolle inrichtingen voor die van invloed op het projectgebied zijn. Bovendien vormt het nieuwe staldeel in dit opzicht geen (beperk) kwetsbaar object in de zin van het Bevi.

Weg- en railtransport gevaarlijke stoffen

De huidige regelgeving voor transport van gevaarlijke stoffen over weg, spoor en water staat beschreven in het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev). Het bedrijf is gelegen aan de Bierumerweg. Over deze weg vindt nauwelijks vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Buiten het projectgebied komen geen andere wegen of spoorlijnen voor die in dit opzicht veiligheidsrisico's met zich meebrengen. Bovendien behelst het initiatief de uitbreiding van een paardenstal. Er is dan ook geen sprake van het oprichten van een nieuw (beperk) kwetsbaar object.

Transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen

Voor transport van gevaarlijke stoffen via buisleidingen geldt het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). In de nabijheid van het projectgebied komen geen buisleidingen voor transport van gevaarlijke stoffen als bedoeld in voornoemd besluit.

4.7 Bodem

In het kader van de Wet bodembescherming dient te worden onderzocht of in het plangebied sprake is van bodemverontreiniging. De kwaliteit van de bodem is een belangrijk aspect. Uit de provinciale Signaleringskaart (mogelijke) bodemverontreiniging blijkt dat voor het projectgebied geen verdachte (dat wil zeggen mogelijk verontreinigde) locaties te vinden zijn. Gezien het historisch agrarische gebruik van de gronden en de toekomstige functie, zijn er geen belemmeringen te verwachten.

4.8 Ecologie

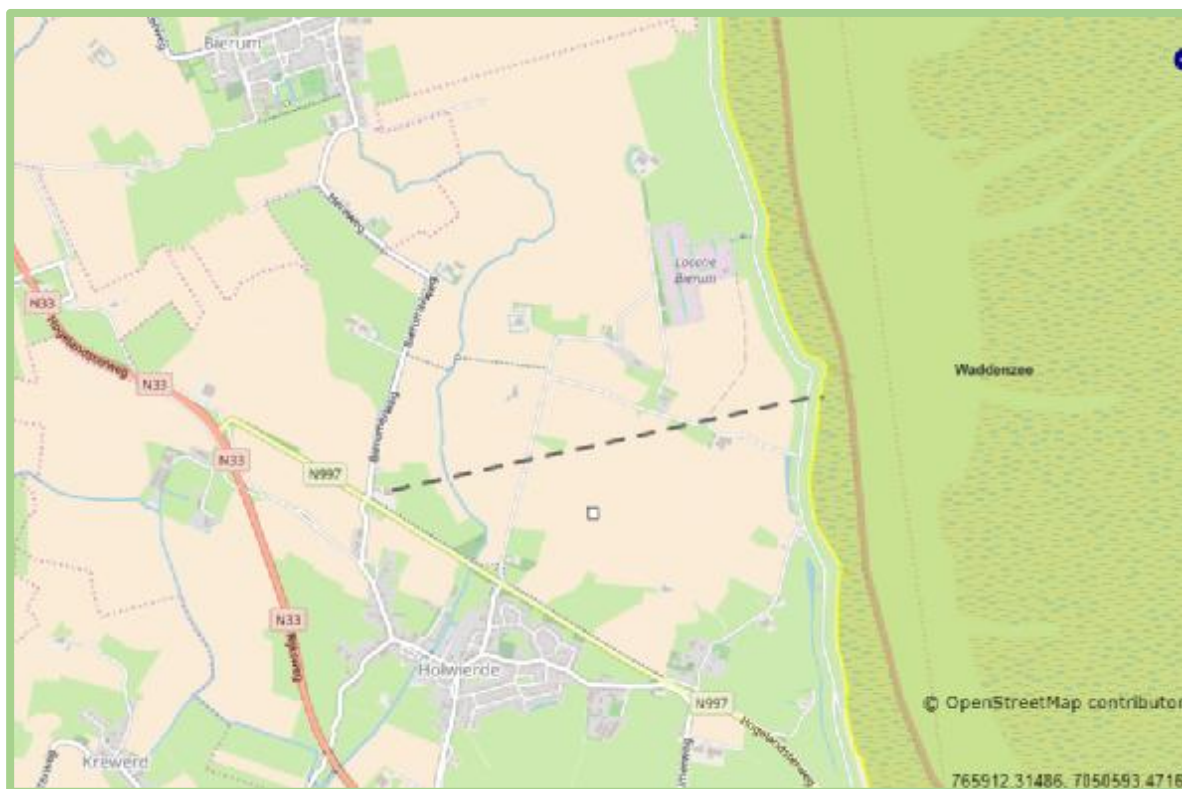
Bij elk ruimtelijk plan dient met het oog op de natuurbescherming rekening te worden gehouden met de *Wet natuurbescherming*. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in bescherming van gebieden en van soorten. Met betrekking tot de *gebiedsbescherming* gaat het om de bescherming van gebieden die zijn aangewezen als onderdeel van de *Natuur Netwerk Nederland (NNN)* en/of om gebieden die zijn aangewezen als *Natura 2000-gebied*.

Natura 2000

Om de natuur in Europa als geheel te beschermen en te ontwikkelen, werken de lidstaten van de Europese Unie samen aan een Europees netwerk van natuurgebieden, het Natura 2000-netwerk. De aanwijzing van Nederlandse natuurgebieden die deel uitmaken van dit netwerk is inmiddels in gang gezet. Natura 2000-gebieden in Nederland worden beschermd door de Wet natuurbescherming (Wnb). Om schade aan natuurwaarden binnen Natura 2000-gebieden te voorkomen bepaalt de Wnb dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de aanwezige soorten niet mogen plaatsvinden zonder vergunning.

Het projectgebied zelf valt niet binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied. Het Natura 2000-gebied Waddenzee ligt hemelsbreed op een afstand van ca. 1.900 meter (zie figuur 8). De nieuw te realiseren stalruimte zal niet tot het houden van extra paarden leiden. De bestaande aantallen zullen blijven gehandhaafd. Het initiatief leidt om die reden dan ook niet tot een toename van ammoniakemissie c.q. stikstofdepositie ten opzichte van de bestaande situatie en zal in dit opzicht geen verstorend effect hebben op het Waddenzeegebied.

Overige versturende effecten, anders dan stikstofdepositie, zijn evenmin te verwachten, getoet op de afstand tussen het projectgebied en het natuurgebied.

Figuur 8: ligging ten opzichte van Natura 2000-gebied Waddenzee

Natuur Netwerk Nederland

Het projectgebied is niet gelegen binnen de begrenzing van het NNN of in de directe nabijheid daarvan.

Flora- en fauna

De soortenbescherming van de Wet natuurbescherming heeft betrekking op diverse soorten flora en fauna. Op grond van deze wet mogen beschermde planten en dieren (en hun verblijfsplaatsen), die als zodanig in de wet waren aangewezen, niet verstoord, verontrust of gedood worden. Om die reden is een quickscan naar aanwezige flora en fauna uitgevoerd. Uit deze quickscan is naar voren gekomen dat er in dit opzicht geen belemmeringen aanwezig zijn voor uitvoering van het project. De resultaten van deze quickscan zijn opgenomen in bijlage 1 van deze ruimtelijke onderbouwing.

4.9 Archeologie

Het verdrag van Malta beoogt het cultureel erfgoed in de bodem te beschermen. Eén van de doelstellingen van het Verdrag van Malta is de afstemming van het archeologisch belang met de ruimtelijke ordening. Daarom heeft de wetgever ervoor gekozen om de bescherming van het archeologisch erfgoed in te bedden in de ruimtelijke ordening. Op grond van de Monumentenwet 1988 moeten gemeenten bij de vaststelling van een bestemmingsplan rekening houden met archeologische waarden en verwachtingen (art. 38a). In verband hiermee is een verkennend archeologisch onderzoek uitgevoerd.

Het projectgebied is door middel van bureauonderzoek onderzocht op de aanwezigheid van archeologische waarden die door de voorgenomen bodemingrepen mogelijk worden bedreigd. Uit dit bureauonderzoek is naar voren gekomen dat het merendeel van de gronden in een gebied ligt dat op grond van de gemeentelijke beleidskaart een lage verwachtingswaarde kent, zodat geen onderzoek nodig is. Een klein strookje grond dat een hoge verwachtingswaarde heeft ligt tegen de bestaande bebouwing aan. Deze strook is zeer waarschijnlijk al verstoord. In overleg met Libau¹ is afgezien van het uitvoeren van verkennend archeologisch onderzoek. De correspondentie met Libau hierover is opgenomen in bijlage 2.

4.10 Water

Vanwege het belang van het water in de ruimtelijke ordening, moet bij nieuwe ruimtelijke plannen worden aangegeven op welke wijze in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding. De verplichting hiertoe vloeit voort uit het bepaalde hieromtrent in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Waterschappen moeten daarom in een vroeg stadium betrokken worden bij het opstellen van ruimtelijke plannen.

Het initiatief is in het kader van de digitale watertoets aan het waterschap Noorderzijlvest voorgelegd. Het resultaat van deze toets is dat de wijziging van de bestemming en/of de omvang van onderdelen in het plan invloed hebben op de waterhuishouding en/of de belangen

¹ Libau adviesorganisatie voor ruimtelijke kwaliteit en cultureel erfgoed in Groningen en Drenthe

raken van het waterbeheer en/of die van de initiatiefnemer. Het waterschap heeft een standaard wateradvies uitgebracht, dat onderstaand is weergegeven.

Gelijkblijvend/afname verhard oppervlak

Indien het verhard oppervlak in een ruimtelijk plan toeneemt met meer dan 750 m² is het vereist om de mogelijkheden voor afkoppelen van regenwater te onderzoeken en vast te leggen.

Riolering

Bij de aanleg van riolering in een nieuw plan wordt uitgegaan van de aanleg van een gescheiden stelsel, daar waar het, gelet op de aard van de aangesloten verharde oppervlakken en de mogelijke verontreiniging daarvan, verantwoord is. De initiatiefnemer van een afkoppelproject dient aannemelijk te maken dat het omringende watersysteem over voldoende berging- en afvoercapaciteit beschikt. Dit wordt in samenspraak met waterschap Noorderzijlvest vastgelegd. Tevens worden mogelijkheden om water langer vast te houden, worden zoveel mogelijk benut.

Vervuiling verhard oppervlak

Het is alleen mogelijk om verhard oppervlak, aangemerkt als schoon, af te koppelen. Dit wordt in overleg met waterschap Noorderzijlvest bepaald. Maatregelen om vervuiling te voorkomen dan wel te verminderen kunnen noodzakelijk zijn.

Voorbeelden beperken gebruik uitlogende materialen:

- Uitlogende materialen voorzien van een coating
- Toepassen van olie-/ vetafscheiders bij wegen en parkeerplaatsen
- In sommige gevallen mag hemelwater van vervuild verhard oppervlak via een voorzuivering, zoals een bodempassage (groenstrook), helofytenfilter of afscheider worden afgevoerd naar het oppervlaktewater of grondwater. Bij ernstiger vervuild oppervlak dien een verbeterd gescheiden rioolsysteem te worden toegepast.

Nieuw stedelijk gebied

In nieuwe stedelijke gebieden dient het watersysteem zodanig aangelegd te worden dat wateroverlast voorkomen wordt. Door de toename van het verharde oppervlak zal neerslagwater sneller tot afvoer komen. Dit veroorzaakt pieken in de waterafvoer. Om het afwentelen van problemen te voorkomen dient de afvoer in de nieuwe situatie de huidige maatgevende afvoer niet te overschrijden. Veelal kan wateroverlast voorkomen worden door voldoende bergingscapaciteit in het oppervlaktewatersysteem te creëren, eventueel in combinatie met infiltratie in de bodem als het gebied hier de mogelijkheid voor heeft.

Bestaand stedelijk gebied

In bestaand stedelijk gebied is ruimte moeilijk te vinden. Bij herinrichting zal het als streefdoel worden ingebracht door het waterschap in het planvormingsproces. Ruimte voor oppervlaktewater in stedelijk gebied is vaak duur. Inzetten op meervoudig ruimtegebruik is

daarom een mogelijkheid om te overwegen. Als dat niet voldoende ruimte oplevert zal buiten het stedelijk gebied ruimte moeten worden gezocht ter compensatie. Uitgangspunt is het behoud van het watersysteem en het bergend vermogen ervan in het stedelijk gebied. Binnen het bebouwde gebied mogen hiertoe geen watergangen worden gedempt, tenzij er met het waterschap afspraken zijn gemaakt over compensatie van de afvoer en berging. Met het dempen van sloten, aanleggen van dammen en lange duikers in plaats van een sloot moet kritisch worden omgegaan. Goed omgaan met het relatief schone hemelwater biedt veel kansen. Zo kunnen we veel problemen in het stedelijk watersysteem oplossen of voorkomen. Grondwateronttrekking voor drinkwater worden minder als men in stedelijk gebied meer gebruik maakt van hemelwater. Bijvoorbeeld voor sproeien van tuinen of spoelen van toiletten vanuit een grijs watercircuit.

Grondwater

In nieuw bebouwd gebied wordt een minimale drooglegging voor woningen geadviseerd van 1,30 meter. Daarnaast dient rekening gehouden te worden met een minimale ontwateringsdiepte van 0,70 meter. Bij kruipruimteloos bouwen kan een kleinere drooglegging toegepast worden. In een ruimtelijk plan kan een variërende drooglegging gerealiseerd worden in overleg met waterschap Noorderzijlvest. Bij gebieden die met enige regelmaat mogen inunderen kan een kleinere drooglegging toegepast worden (groenstroken, ecologische zones). Op deze manier kan op creatieve wijze invulling gegeven worden aan de vereiste waterberging (zie onderstaande tabel minimale droogleggingseisen). Als dit toegepast wordt dient dit in de waterparagraaf vastgelegd te worden.

Droogleggingseisen:

- Woningen met kruipruimte 1,30 meter
- Woningen zonder kruipruimte 1,00 meter
- Gebiedsontsluitingswegen 0,80 meter
- Erftoegangswegen 0,80 meter
- Groenstroken/ecologische zones 0,50 meter

Invloed op de waterhuishouding

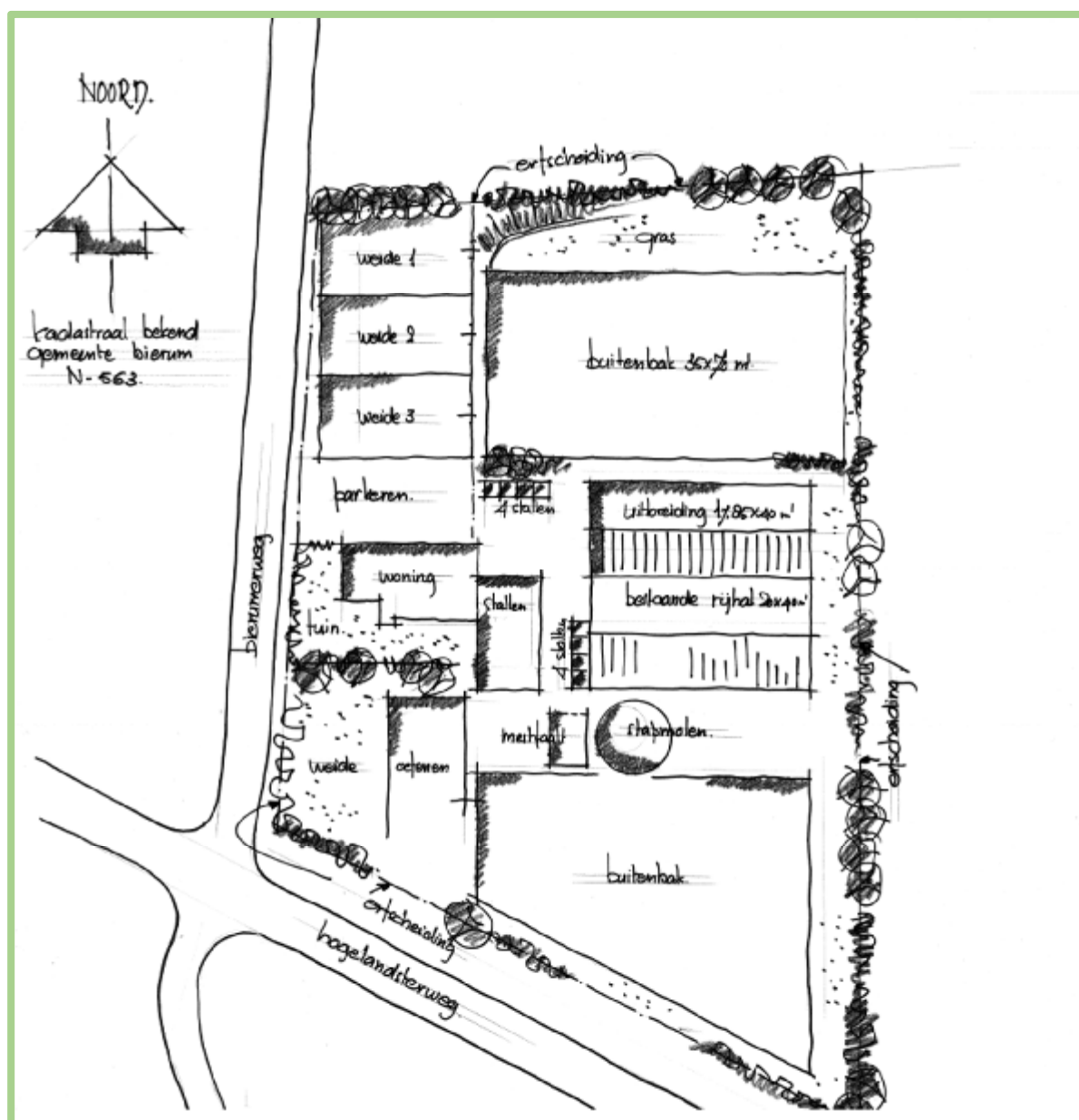
Het aanwezige oppervlaktewater dient niet alleen voldoende ruimte te hebben voor het afstromende hemelwater, maar ook aan de inrichting dient aandacht te worden besteed. Voor een gezond watersysteem is de inrichting en het beheer van het bestaande of nieuw te realiseren oppervlaktewater belangrijk. Bij oppervlaktewatersystemen in stedelijk gebied wordt daarom gestreefd naar zo groot mogelijke eenheden.

Het wateradvies zal in acht worden genomen bij de verdere uitwerking van het plan. Met betrekking tot het verhard oppervlak kan worden geconcludeerd dat compensatie daarvan in de vorm van het aanleggen van extra waterbergend vermogen niet nodig zal zijn. De uitbreiding van de stal heeft een oppervlakte van ca. 480 m². Er zal echter bestaande bebouwing worden gesloopt, waardoor per saldo een toename aan verhard oppervlak zal ontstaan van

ca. 180 m². Deze oppervlakte blijft ruimschoots onder de door het waterschap gehanteerde grens van 750 m².

4.11 Landschappelijke inpassing

Ten behoeve van de landschappelijke inpassing van de uit te breiden stal, is de maatwerkmethode, zoals voorgeschreven in de Provinciale Verordening van de provincie Groningen, gevoerd. In dit kader is een erfinrichtingsplan opgesteld dat onderstaand in figuur 9 is weergegeven.

Figuur 9: erfinrichtingsplan na uitbreiding stalruimte

4.12 Kabels en leidingen

Binnen het projectgebied of in de buurt hiervan zijn geen kabels en leidingen aanwezig waar rekening mee gehouden dient te worden.

4.13 Conclusie

Op grond van hetgeen in de voorgaande paragrafen over de diverse omgevingsaspecten aan de orde is gekomen, kan worden geconcludeerd dat er geen belemmeringen bestaan voor het realiseren van de beoogde uitbreiding van stalruimte.

5. UITVOERBAARHEID

Wettelijk bestaat de verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheid van een bestemmingsplan. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt in de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid.

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De ontwerp-omgevingsvergunning zal overeenkomstig het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht gedurende zes weken ter inzage worden gelegd. Belanghebbenden kunnen binnen deze periode hun zienswijze kenbaar maken. Op dat moment zal blijken of het project in maatschappelijk opzicht uitvoerbaar zal zijn.

5.2 Economische uitvoerbaarheid

De gemeente is niet in financiële zin betrokken bij de realisering van de uitbreiding van het bedrijf. De gemeente zal met de initiatiefnemer een planschadeovereenkomst aangaan. Op grond van het voorgaande kan worden aangenomen dat de uitvoerbaarheid van het project is gegarandeerd.

pietersma & spoelstra
omgevingsadviseurs

BIJLAGE 1 Quickscan flora- en fauna

Quickscan Wet natuurbe- scherming soorten, uitbreiding paardenstal Bierumerweg 4 Holwierde

Quickscan Wet natuurbescherming soorten, uitbreiding paardenstal Bierumerweg 4 Holwierde

Opdrachtgever

Pietersma & Spoelstra

Contactpersoon

Mevrouw J. Takkebos

Status

Definitief

Datum

5 april 2018

Vrijgave

Saskia Ansink

Inhoud

1 Inleiding	5	
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Wettelijk kader	5
1.3	Onderzoeksmethode	6
1.4	Ligging en beschrijving plangebied	6
1.5	Planbeschrijving	7
2 Resultaten en effecten	9	
2.1	Vogelrichtlijnsoorten	9
2.2	Habitatrichtlijnsoorten	10
2.3	Nationaal (overige) beschermde dier- en plantensoorten	13
3 Conclusie	15	
3.1	Conclusie beschermde soorten	15
3.2	Benodigde vervolgstappen	15
4 Literatuur en bronnen	17	

1 | Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Familie Vrieling is van plan een paardenstal aan de Bierumerweg 4 te Holwierde uit te breiden. Ter plaatse van de uitbreiding zijn in de bestaande situatie stallen aanwezig die gesloopt worden. Daarbij zullen struiken naast de stallen gekapt worden. Daarna vindt nieuwbouw van de paardenstal plaats. Effecten op beschermde soorten als gevolg van de gewenste ontwikkeling kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Een toetsing aan het onderdeel soortenbescherming van de Wet natuurbescherming is dan ook noodzakelijk.

Deze quickscan geeft antwoord op de volgende vragen:

- Welke beschermde flora en fauna zijn aanwezig of kunnen in het plangebied en omgeving voorkomen?
- Kunnen de geplande werkzaamheden negatieve effecten hebben op beschermde flora en fauna?
- Zo ja, welke effecten kunnen optreden en welke maatregelen zijn dan nodig om deze negatieve effecten te voorkomen?
- Indien schade niet volledig is te vermijden, welke vervolgstappen zijn dan aan de orde?

1.2 Wettelijk kader

Per 1 januari 2017 zijn de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet opgegaan in één nieuwe wet: de Wet natuurbescherming. Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming betreft het onderdeel soorten, voorheen de Flora- en faunawet. Met deze quickscan vindt de toetsing aan het onderdeel soorten van de Wet natuurbescherming plaats. Voor dit project is de provincie Groningen het bevoegd gezag voor de uitvoering van de Wet natuurbescherming en voor het verlenen van een eventuele ontheffing.

In de Wet natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden:

- **Vogelrichtlijnsoorten** (artikel 3.1 -3.4)
- **Habitatrichtlijnsoorten** en soorten genoemd in de Verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5 - 3.9)
- Andere **nationaal beschermde soorten** (artikel 3.10 - 3.11; bijlage onderdeel A en B)

In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd. Een aantal vogelsoorten valt dan zowel onder het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn als onder de Habitatrichtlijn. Het beschermingsregime van Habitatrichtlijnsoorten is ten aanzien van verstoring strenger dan die van Vogelrichtlijnsoorten. Voor vogels die vermeld staan in de Vogelrichtlijn geldt dat verstoring tijdens het broedseizoen geen overtreding van de wet inhoudt, mits de verstoring geen wezenlijke invloed heeft op de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor vogels die genoemd worden in de Verdragen van Bonn en Bern geldt dat vogels tijdens het broedseizoen niet mogen worden verstoord. Los van het beschermingsregime blijft het doden van vogels, beschadigen en/of vernielen van nesten een overtreding van de wet.

Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, de zorgplicht (artikel 1.11.) voor alle in het wild levende dieren. De provincie Groningen heeft voor de implementatie van de Wet natuurbescherming een verordening vastgesteld. Voor een aantal algemene beschermde soorten zoogdieren en amfibieën geldt een vrijstelling.

1.3 Onderzoeksmethode

Voor het bepalen van de mogelijke effecten van de geplande werkzaamheden is het noodzakelijk te weten welke beschermde soorten aanwezig zijn en kunnen zijn, in en in de omgeving van het plangebied. Hiervoor is bronnenonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd.

Bronnenonderzoek

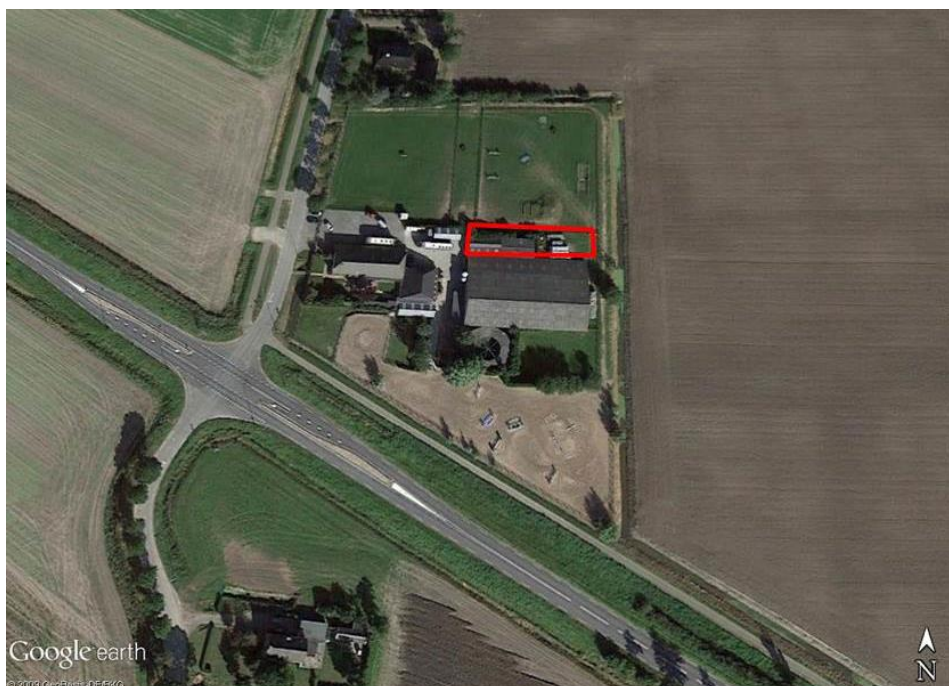
Het bronnenonderzoek bestaat uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD) en vrij beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde soorten flora en fauna. Hiervoor zijn de meest actuele en relevante bronnen geraadpleegd (zie ook hoofdstuk 4).

Veldonderzoek

Op 22 maart 2018 is een verkenning in het plangebied en de directe omgeving (onderzoeksgebied) uitgevoerd door een ecooloog van Buro Bakker. Tijdens dit veldbezoek is een beoordeling gemaakt van het plangebied als geschikt leefgebied voor beschermde flora en fauna. Tevens zijn de waargenomen beschermde soorten genoteerd. De aanwezige struiken zijn gecontroleerd op aanwezigheid van holten en nesten.

1.4 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt aan de Bierumerweg 4 te Holwierde, ten noorden van Delfzijl in Groningen. In Figuur 1 is het plangebied weergegeven. De stal bestaat deels uit hout met een metalen frame en een golfplaten dak. De bosjes daarnaast bestaan deels uit laurierkers, conifeer en bamboe.

Figuur 1 Het plangebied in rood kader aangegeven. De bestaande stal wordt hier gesloopt en de struiken langs de stal worden gekapt.

1.5 Planbeschrijving

Familie Vrieling is van plan een paardenstal aan de Bierumerweg 4 te Holwierde uit te breiden. Ter plaatse van de uitbreiding zijn in de bestaande situatie stallen aanwezig die gesloopt worden. Om ruimte te maken voor de nieuwe stallen, worden de struiken naast de huidige stallen gekapt (Figuur 2). Daarna wordt hier een nieuwe paardenstal gebouwd. De planning is om de werkzaamheden in 2018 uit te voeren.

Figuur 2 *Impressie van het plangebied. Links de te slopen paardenstal en rechts de te kappen struiken.*

2 | Resultaten en effecten

Dit hoofdstuk beschrijft het (mogelijke) voorkomen van beschermde flora en fauna. Per beschermingsregime zijn de effecten beschreven en getoetst aan de Wet natuurbescherming. Vervolgens zijn de eventuele vervolgstappen aangegeven. In dit hoofdstuk is een onderscheid gemaakt in Vogelrichtlijnsoorten (paragraaf 2.1), Habitatrichtlijnsoorten (paragraaf 2.2) en nationaal beschermde soorten (paragraaf 2.3).

2.1 Vogelrichtlijnsoorten

Aanwezige beschermde soorten

Jaarrond beschermde nesten

De aanwezigheid van soorten met jaarrond beschermde nesten in het plangebied kan op basis van de quickscan worden uitgesloten. Het plangebied is ongeschikt als nestplaats voor dergelijke soorten. Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied geen jaarrond beschermde nesten en/of broedvogels van jaarrond beschermde nesten waargenomen. Door het ontbreken van bomen met holten en/of geschikte gebouwen is de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten uitgesloten.

Wel is in de te slopen stal op één van de lichtbalken een oud nest van de boerenzwaluw aangetroffen (Foto 1). Dit is een categorie 5 soort van de lijst van vogels met jaarrond beschermde nesten. Dit betekent dat de nesten van boerenzwaluwen alleen jaarrond beschermd zijn als er ecologisch zwaarwegende redenen zijn. Uit informatie van de eigenaar is bekend dat in de andere paardenstallen ook jaarlijks boerenzwaluwen in de stallen tot broeden komen. Hier zijn voldoende nestplekken voor de soort beschikbaar. De te slopen stal biedt enkele nestplekken voor de soort.

Foto 1 Oud nest van boerenzwaluw op lichtbalk.

Overige broedvogels

Tijdens het veldbezoek is een oud nest, mogelijk van de merel, in de struiken naast de te slopen stal aangetroffen. Er zijn geen vogels tijdens het veldbezoek waargenomen. Soorten zoals merel en houtduif kunnen in de struiken tot broeden komen.

Effecten en vervolg

Jaarrond beschermde soorten

Voor een aantal vogelsoorten geldt dat zij hun nestplaatsen en/of hun vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond in gebruik hebben, of hier jaarlijks weer naar terugkeren. Deze nesten vallen jaarrond onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming voor soorten van de Vogelrichtlijn of onder artikel 3.5 voor soorten van de Habitatrichtlijn (zie paragraaf 2.2.2).

Het oude nest van de boerenzwaluw dat in de stal aanwezig is. Dit is een categorie 5 soort van de lijst van vogels met jaarrond beschermde nesten. Dit betekent dat de nesten van boerenzwaluw alleen jaarrond beschermd zijn als er ecologisch zwaarwegende redenen zijn. Er treden geen negatieve effecten op de boerenzwaluw op, omdat de sloop van de stal plaatsvindt buiten het broedseizoen van de boerenzwaluw, buiten de periode van 1 april t/m 1 oktober. Nestplekken voor boerenzwaluw zijn in de naastliggende paardenstallen aanwezig, deze blijven ook behouden. De nieuwe te bouwen stal biedt ook weer geschikte plekken voor de soort vanwege de aanwezigheid van houten balken waar boerenzwaluwen weer een nest kunnen bouwen. Als sloop in het broedseizoen van de soort plaatsvindt, dan moet met een nestencontrole worden beoordeeld of de stal in gebruik is als broedplek voor boerenzwaluw. Als een ingebruikzinnig nest wordt aangetroffen moet gewacht worden tot de vogel is uitgebroed en de jongen vliegvlug zijn.

Overige broedvogels

(Opzettelijke) verstoring van Vogelrichtlijnsoorten is alleen toegestaan als er geen wezenlijke invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de soorten. Omdat in het plangebied zowel Vogelrichtlijnsoorten als Habitatrichtlijnsoorten kunnen voorkomen, dient verstoring tijdens het broedseizoen geheel te worden voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van half maart t/m half juli. Vanwege het koude voorjaar is het broedseizoen later begonnen.

Op het moment van het veldbezoek van de quickscan waren er nog geen nesten in gebruik in de te kappen struiken. Als de struiken buiten het broedseizoen van de overige broedvogels worden gekapt (buiten periode half maart t/m half juli), kan een overtreding van de Wet natuurbescherming worden voorkomen. Afhankelijk van de klimatologische omstandigheden kan het broedseizoen eerder starten en langer doorlopen. Mocht kap van de struiken vlak voor of vlak na het broedseizoen plaatsvinden, dan dient een nestencheck te worden uitgevoerd om er zeker van te zijn dat er geen ingebruikzinnige nesten worden vernietigd als gevolg van de kapwerkzaamheden.

2.2 Habitatrichtlijnsoorten

2.2.1 Planten

Aanwezige soorten

Er zijn vier planten beschermd onder de Habitatrichtlijn (HR), te weten: drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm en zomerschroeforchis. Deze soorten komen alleen in zeer specifieke milieus voor en zijn afhankelijk van kalkrijke, voedselarme en vochtige tot natte omstandigheden met kwelinvloed. De beschermde planten van de Habitatrichtlijn eisen voedselarme en extensief beheerde omstandigheden. In het plangebied ontbreken deze omstandigheden, waardoor het ongeschikt is voor planten van de Habitatrichtlijn. Ook zijn geen waarnemingen van beschermde soorten bekend binnen het plangebied en omgeving. Het is dus uitgesloten dat beschermde planten van de Habitatrichtlijn voorkomen in het plangebied.

Effecten en vervolg

Vanwege het ontbreken van geschikte groeiplaatsen, zijn negatieve effecten uitgesloten. Daarom zijn vervolgstappen voor beschermde flora niet aan de orde.

2.2.2 Broedvogels

Aanwezige soorten

Binnen het plangebied kunnen soorten tot broeden komen die onder de Habitatrichtlijn vallen (Wet natuurbescherming, artikel 3.5). Een deel van de aanwezige broedvogels (zie paragraaf 2.1) valt onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn.

Effecten en vervolg

Effecten van de werkzaamheden op de aanwezige broedvogels kunnen optreden als tijdens het broedseizoen wordt gewerkt. Nesten van broedvogels kunnen hierbij verstoord en/of vernietigd worden. Op het moment van het veldbezoek van de quickscan waren er nog geen nesten in gebruik in de te kappen struiken of de te slopen stal. Verstoring en/of vernietiging van nesten kan voorkomen worden door te werken buiten het broedseizoen. Zie hiervoor ook de tekst onder de Vogelrichtlijn (§ 2.1).

2.2.3 Vleermuizen

Aanwezige beschermde soorten

Uit bronnenonderzoek blijkt dat vleermuissoorten zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, tweekleurige vleermuis, watervleermuis in de omgeving voor kunnen komen.

Verblijfplaatsen

De te slopen stal is ongeschikt voor vleermuizen als verblijfplaats. De stal bestaat uit hout met een metalen frame en een golfplaten dak. Bij het dak zijn veel gaten aanwezig waardoor het te tochtig is voor vleermuizen. Ook is er geen geschikte betimmering of beplating voor vleermuizen om achter te kruipen en zijn er geen sporen aangetroffen van vleermuizen. Dit betekent dat de te slopen stal ongeschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen.

Foto 2 Impressie van de te slopen stal. Linker foto de voorzijde en rechterfoto de achterzijde.

Essentiële vliegroutes

Essentiële vliegroutes, die verblijfplaatsen en foerageergebied verbinden, bestaan uit lijnvormige structuren, zoals bomenrijen en watergangen. Deze lijnvormige structuren ontbreken in het onderzoeksgebied. De te kappen struiken vormen een groepje op zich en maken geen onderdeel uit van lijnvormige elementen. Daarmee zijn binnen het plangebied geen potentiële vliegroutes voor vleermuizen aanwezig.

Essentieel foerageergebied

Binnen het plangebied ontbreekt belangrijk onmisbaar foerageergebied. Het is gelegen in een open gebied op het platteland. Enkele luwe plekken in het plangebied zijn aanwezig en kunnen gebruikt worden als foerageerplek. Het dorpje Holwierde is geschikter als foerageergebied omdat hier meer beschutting aanwezig is. Het plangebied is dus niet essentieel en onmisbaar als foerageergebied.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen voor vleermuizen zijn niet aan de orde omdat essentiële functies voor vleermuizen in het plangebied ontbreken.

2.2.4 Grondgebonden zoogdieren

Aanwezige beschermde soorten

Algemeen

Het plangebied is ongeschikt voor grondgebonden zoogdieren van de Habitatrichtlijn zoals bever en otter. Ook zijn er geen waarnemingen bekend van beschermde grondgebonden zoogdieren. Deze soorten ontbreken in en rond het plangebied, omdat deze soorten alleen voorkomen langs grote wateren, in moerasgebieden of in beekdalen. Dit habitat ontbreekt in het plangebied. De aanwezigheid van beschermde zoogdieren van de Habitatrichtlijn is dan ook uit te sluiten.

Effecten en vervolg

De geplande werkzaamheden leiden niet tot negatieve effecten op grondgebonden zoogdieren. Vervolgstappen zijn daarom niet aan de orde.

2.2.5 Reptielen en amfibieën

Aanwezige beschermde soorten

De aanwezigheid van (beschermde) reptielen kan op voorhand worden uitgesloten. Deze komen niet in de regio voor. Ook voor amfibieën ontbreekt geschikt habitat. Door het ontbreken van voortplantingswateren zoals vennen en geschikte sloten, is het plangebied ongeschikt voor beschermde amfibieën en reptielen.

Effecten en vervolg

Vanwege het ontbreken van waarnemingen en geschikte omstandigheden, zijn effecten uitgesloten en vervolgstappen voor reptielen en amfibieën niet aan de orde.

2.2.6 Vissen, insecten en ongewervelden

Aanwezige beschermde soorten

De aanwezigheid van beschermde vissen, insecten en ongewervelden is uit te sluiten. Dit omdat omstandigheden zoals aanwezigheid van water, geschikte vegetatie, vennetjes en dergelijke ontbreken binnen het plangebied. Ook ontbreken waarnemingen in de NDFF (NDFF, 23 maart 2018).

Effecten en vervolg

Vanwege het ontbreken van waarnemingen en geschikte omstandigheden voor zwaarder beschermde vissen, insecten en ongewervelden, zijn effecten uitgesloten en vervolgstappen niet aan de orde.

2.3 Nationaal (overige) beschermde dier- en plantensoorten

Aanwezige beschermde soorten

In het plangebied en de omgeving is in beperkte mate geschikt habitat aanwezig voor een aantal nationaal beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Op basis van verspreidingsgegevens is de aanwezigheid van algemene soorten zoals woelrat, egel, huisspitsmuis en bosmuis in het plangebied niet uit te sluiten. Aanwijzingen van aanwezigheid van de steenmarter zijn niet in de te slopen stal gevonden. Sporen ontbreken en geschikte hoekjes als vaste rust en verblijfplaats ontbreken eveneens.

Voor nationaal beschermde reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden en planten ontbreekt geschikt habitat.

Effecten en vervolg

Voor de overige aanwezige nationaal beschermde soorten geldt, conform de verordening natuurbescherming provincie Groningen, een algehele vrijstelling. Eventuele schade aan soorten, waarvoor een vrijstelling geldt, hoeft niet te worden gecompenseerd. Wel is voor deze soorten de zorgplicht van kracht (Wet natuurbescherming artikel 1.11). De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen. Dit kan door het rooien van de struiken in één richting uit te voeren, zodat eventuele grondgebonden zoogdieren zelfstandig het gebied kunnen verlaten.

3 | Conclusie

3.1 Conclusie beschermde soorten

Op basis van de quickscan zijn met betrekking tot de aanwezigheid van beschermde flora en fauna de volgende conclusies te trekken:

- In de te slopen paardenstal is nestgelegenheid voor de boerenzwaluw aanwezig;
- In de te kappen struiken is geschikt broedbiotoop voor vogels zoals merel en houtduif aanwezig;
- In en rond het plangebied komen verder een aantal nationaal beschermde soorten voor, zoals woelrat, egel, huisspitsmuis en bosmuis. Voor deze soorten geldt dat ze allemaal zijn opgenomen in bijlage II van de provinciale verordening, zodat voor deze soorten een vrijstelling geldt. De algemene zorgplicht is wel van kracht.
- **Een ecologisch vervolgonderzoek is niet noodzakelijk, wel zijn de maatregelen genoemd in 3.2 nodig.**

Indien andere werkzaamheden dan die zijn genoemd in Hoofdstuk 2 gaan plaatsvinden, dienen ook deze ingrepen getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming. De conclusies kunnen dan afwijken van de bovenstaande conclusies.

3.2 Benodigde vervolgstappen

Omdat in het plangebied zowel Vogelrichtlijnsoorten als Habitatrichtlijnsoorten voorkomen, dient verstoring tijdens het broedseizoen geheel te worden voorkomen. De werkzaamheden vinden in het broedseizoen plaats. Tijdens de quickscan zijn geen broedende vogels vastgesteld (of waargenomen). Daarom wordt een uiterste datum voor de kap gesteld. Om negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden op de aanwezige broedvogels te voorkomen, **dienen de struiken buiten het broedseizoen te worden gekapt (buiten de periode half maart t/m half juli)**. Als de struiken vlak voor of na deze periode worden gekapt is een broedvogelcheck nodig om te beoordelen of broedvogels in de struiken ingebruikzijnde nesten hebben.

- In de te slopen paardenstal is een nest van de boerenzwaluw aangetroffen. Door de **sloop van de stal buiten het broedseizoen van de boerenzwaluw** uit te voeren, **dus buiten de periode van 1 april t/m 1 oktober**, worden voorkomen dat ingebruikzijnde nesten van de boerenzwaluw vernietigd worden.
- Voor nationaal beschermde soorten geldt de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen. Dit kan door het rooien van de struiken in één richting uit te voeren, zodat eventuele grondgebonden zoogdieren zelfstandig het gebied kunnen verlaten.

4 | Literatuur en bronnen

- DR-loket, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.
- Kapteyn, K., 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co Uitgevers, Haarlem.
- Ministerie van LNV, 2009. Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.
- NDFF 2018. Nationale Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd 23 maart 2018.
- Ontwerpverordening natuurbescherming Provincie Groningen, 2016.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998 - 2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Websites

www.zoogdiervereniging.nl

www.vogelbescherming.nl

www.sovon.nl

www.verspreidingsatlas.nl/planten

www.ravon.nl

Colofon

Uitgevoerd door

Buro Bakker adviesburo voor ecologie

Weiersloop 9
Postbus 10034 | 9400 CA Assen
T 0592 - 313389 | info@burobakker.nl
www.burobakker.nl

Projectleiding

Alie Alserda

Rapportage

Wijnanda Hulsegge

Veldwerk

Wijnanda Hulsegge, Ron Hanisch

Kwaliteitscontrole

Saskia Ansink

© Buro Bakker adviesburo voor ecologie
Gebruik en overname van gegevens alleen
toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren

Buro Bakker (2018); Quicksan Wet natuurbescherming soorten, uitbreiding paardenstal Bierumerweg 4 Holwierde. Rapport P18096, Assen.

Foto's: Ron Hanisch

BIJLAGE 2 Bevindingen archeologie

Josée Penninga

Van: erwin.brouwer@laaglandarcheologie.nl
Verzonden: donderdag 3 mei 2018 9:54
Aan: Jolanda Takkebos
Onderwerp: FW: vraag archeologisch onderzoek Bierumerweg 4 te Holwierde

Dag Jolanda,

Hieronder de reactie van de adviseur van het BG: er hoeft hier inderdaad geen archeologisch onderzoek plaats te vinden.

Vriendelijke groet,

Laagland Archeologie VOF

Erwin W. Brouwer

Senior KNA-archeoloog - projectleider
Virulyweg 21F – 7602 RG Almelo

06 – 51 95 35 53
erwin.brouwer@laaglandarcheologie.nl

Van: Natasja van der Mei <vandermei@libau.nl>
Verzonden: donderdag 3 mei 2018 09:52
Aan: erwin.brouwer@laaglandarcheologie.nl
Onderwerp: FW: vraag archeologisch onderzoek Bierumerweg 4 te Holwierde

Goedemorgen Erwin,

Onderzoek lijkt me in dit geval inderdaad overbodig. Het kleine strookje hoge verwachting ligt ook nog eens tegen de bestaande bebouwing aan, dus is zeer waarschijnlijk al verstoord.

Wat ons betreft kan archeologisch onderzoek hier achterwege blijven.

Groeten,

Natasja van der Mei
coördinator archeologie / adviseur cultuurhistorie (aanwezig ma, di, do, vr)

"Van mail naar actueel? Bekijk ook onze [website](#) of [meld u aan voor onze nieuwsbrief](#)"

Libau adviesorganisatie voor ruimtelijke kwaliteit en cultureel erfgoed in Groningen en Drenthe
Hoge der A 5
9712 AC Groningen
050 - 3126545
vandermei@libau.nl
www.libau.nl

De informatie in dit e-mailbericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Verstrekking aan en gebruik door anderen is niet toegestaan. Dit e-mailbericht is niet voorzien van een rechtsgeldige handtekening. Aan de inhoud van dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Van: info@libau.nl
Verzonden: donderdag 3 mei 2018 9:11
Aan: Natasja van der Mei <vandermei@libau.nl>
Onderwerp: FW: vraag archeologisch onderzoek Bierumerweg 4 te Holwierde

Van: erwin.brouwer@laaglandarcheologie.nl <erwin.brouwer@laaglandarcheologie.nl>
Verzonden: woensdag 2 mei 2018 11:28
Aan: info@libau.nl
CC: jtakkebos@psrom.nl
Onderwerp: vraag archeologisch onderzoek Bierumerweg 4 te Holwierde

Beste mensen,

We hebben opdracht gekregen om archeologisch onderzoek uit te voeren op een locatie aan de Bierumerweg 4 te Holwierde. Als ik echter op de gemeentelijke beleidskaart inzoom (zie bijlage), dan ligt dit vrijwel geheel in een groene zone (= lage verwachting, geen onderzoek). Kunnen jullie ermee instemmen dat hier geen archeologisch onderzoek vereist is?

Hartelijk dank voor de reactie alvast,

Vriendelijke groet,

Laagland Archeologie VOF

Erwin W. Brouwer

Senior KNA-archeoloog - projectleider
Virulyweg 21F – 7602 RG Almelo

06 – 51 95 35 53

erwin.brouwer@laaglandarcheologie.nl